

Sygn. akt *XVII AmE 74/21*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>Sędzia SO Andrzej Turliński</i>
------------------	------------------------------------

po rozpoznaniu 31 maja 2022 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania **M. M. i K. M.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 29 grudnia 2020 r. Nr (...)

I. odrzuca odwołanie w części dotyczącej wymierzenia kary pieniężnej, odnośnie do której w punkcie 3 decyzji umorzono zostało postępowanie administracyjne,

II. oddala odwołanie w pozostałej części,

III. zasądza solidarnie od M. M. i K. M. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia zł) z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Andrzej Turliński

Sygn. akt XVII AmE 74/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 grudnia 2020 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2016 r. dalej Pe) oraz na podstawie art. 168 § 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2020 r. poz. 261 z późn. zm. dalej ustawa oze) w związku z art. 56 ust. 2 pkt 1, ust. 2a pkt 1, ust. 3 i ust. 6 Pe (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2016 r.), art. 169 ust. 1 pkt 1, art. 170 ust. 1 i ust. 2 pkt 1, art. 174 ust. 1 ustawy oze oraz w zw. z art. 9a ust. 1 Pe (w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 kwietnia 2015 r.) i § 3 pkt 4 obowiązującego do dnia 1 lipca 2018 r. rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz.U. z 2012 r. poz. 1229 z późn. zm. dalej Rozporządzenie MG), art. 186 ust. 2 i 7 i art. 188 ust. 1 ust. 17 oraz art. 190 (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2016 r.) ustawy oze oraz na podstawie art. 105 § 1 w związku z art. 104 k.p.a. i art. 90 ust. 1 ustawy oze, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary

pieniężnej przedsiębiorcom M. M. oraz K. M. prowadzącym wspólnie działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod nazwą: (...) Spółka Cywilna M. M., K. M. (powodowie, przedsiębiorca) orzekł, że powodowie nie przestrzegali za okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 3 kwietnia 2015 r. określonego w art. 9a ust. 1 Pe (w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 kwietnia 2015 r.) i § 3 pkt 4 obowiązującego do dnia 1 lipca 2018 r. Rozporządzenia MG, obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9e ust. 1 lub w art. 9o ust. 1 wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej lub obowiązku uiszczenia opłaty zastępczej obliczonej w sposób określony w art. 9a ust. 2 Pe, w terminie do dnia 31 marca 2016 r. – pkt 1 decyzji.

W pkt 2 decyzji za niewywiązanie się z obowiązku opisanego w pkt 1 Prezes URE wymierzył solidarnie powodom karę pieniężną w kwocie 9659,70 zł to jest w wysokości (...) przychodu osiągniętego przez tego przedsiębiorcę w 2019 r. z działalności wykonywanej na podstawie wpisu do rejestru działalności regulowanej.

W pkt 3 decyzji Prezes URE umorzył postępowanie administracyjne w części dotyczącej wymierzenia kary pieniężnej w zakresie nie przestrzegania za okres od dnia 4 kwietnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. określonego w art. 188 ust. 1 i art. 188 ust. 17 oraz art. 190 (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2016 r.) ustawy oze, obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego wydanych odpowiednio dla energii elektrycznej lub biogazu rolniczego wytworzonych w instalacjach odnawialnego źródła energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej, lub obowiązku uiszczenia opłaty zastępczej obliczonej w sposób określony w art. 188 ust. 16 ustawy oze, w terminie do dnia 30 czerwca 2016 r.

Od ww. decyzji powodowie wnieśli odwołanie zaskarżając decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucili naruszenie art. 174 ust. 2 ustawy oze poprzez jego niezastosowanie i nieodstąpienie przez pozwanego od wymierzenia powodowi kary lub chociaż jej zmniejszenia. Powołali się na fakt spełnienia w dniu 30 czerwca 2016 r., bez wcześniejszego upomnienia, obowiązku uiszczenia opłaty zastępczej za 2015 r.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes URE domagał się odrzucenia odwołania w części obejmującej zaskarżenie przez powodów decyzji w zakresie umorzenia postępowania administracyjnego w części wyszczególnionej w pkt 3 sentencji decyzji tj. części dotyczącej wymierzenia kary pieniężnej za nieprzestrzeganie w okresie od dnia 4 kwietnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. określonego w art., 188 ust. 1 i art. 188 ust. 17 oraz art. 190 (w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2016 r.) ustawy oze, obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego wydawanych odpowiednio dla energii elektrycznej lub biogazu rolniczego wytworzonych w instalacjach odnawialnego źródła energii znajdujących się na terenie Polski lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej, lub obowiązku uiszczenia opłaty zastępczej obliczonej w sposób określony w art. 188 ust. 16 ustawy oze, w terminie do dnia 30 czerwca 2016 r.

W odniesieniu do pozostałej części odwołania Prezes Urzędu żądał jego oddalenia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Pismem z dnia 31 maja 2017 r. Prezes URE działając na podstawie art. 28 ust. 2 Pe wezwał powodów do przedstawienia m.in. informacji dotyczącej dokonanej w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. sprzedaży energii elektrycznej oraz realizacji obowiązków w zakresie uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego.

W odpowiedzi powodowie w dniu 26 lutego 2020 r. przekazali ankietę w wersji elektronicznej, w której przesłali informacje dotyczące dokonanej w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. sprzedaży energii elektrycznej oraz realizacji obowiązków w zakresie uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, względnie uiszczenia stosowanych opłat zastępczych. W 2015 r. powodowie dokonali sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym w ilości 447,631 MWh. W swoim

piśmie poinformowali, że za okres od 1 stycznia 2015 r. do 3 kwietnia 2015 r. nie przedstawili Prezesowi URE do umorzenia świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9e ust. 1 lub w art. 90 ust. 1 Pe (w brzmieniu obowiązującym do 3 kwietnia 2015 r.). Za okres od 4 kwietnia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. Powodowie wyjaśnili, że za wymieniony okres przedstawili Prezesowi URE do umorzenia świadectwa pochodzenia w ilości 37,902 MWh., a w dniu 30 czerwca 2016 r. wpłacili na konto Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska opłatę zastępczą w kwocie 7430,71 zł.

Biorąc pod uwagę treść udzielonych informacji i wyjaśnień, Prezes URE uznał za celowe wszczęcie z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia przedsiębiorcy kary pieniężnej, w związku z ujawnieniem możliwości niezrealizowania za 2015 r. obowiązków w zakresie uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, względnie uiszczenia stosownych opłat zastępczych.

W związku z powyższym pismem z dnia 15 października 2020 r. (k. 16 – 19V akt adm.) Prezes URE zawiadomił powodów o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej. W piśmie tym poinformował ich również, że z nadesłanej informacji wynika, iż brakująca ilość energii elektrycznej niezbędnej do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 1 Pe (w brzmieniu obowiązującym do 3 kwietnia 2015 r.) w zakresie, o którym mowa w § 3 pkt 4 Rozporządzenia oraz art. 188 ust. 1 ustawy oze (obowiązującym od 4 kwietnia 2015 r.) w zakresie, o którym mowa w art. 188 ust. 17 tej ustawy wynosi 24,766 MWh oraz wezwał do przedłożenia – w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, dokumentów dotyczących działań, jakie zostały podjęte w związku z istniejącym za 2015 r. obowiązkiem uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia albo uiszczenia opłaty zastępczej. Ponadto wezwał powodów do: 1. udzielenia wszelkich wyjaśnień i informacji mogących mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia w niniejszym postępowaniu, 2. przesłania wszelkich dokumentów pozwalających na ustalenie sytuacji finansowej przedsiębiorcy, w tym w szczególności bilansu oraz rachunku zysków i strat za ostatni rok podatkowy (lub sprawozdania finansowego) oraz oświadczenia władz przedsiębiorcy o wysokości przychodu uzyskanego w 2019 r. z działalności wykonywanej na podstawie wpisu do rejestru działalności regulowanej.

W odpowiedzi na pismo Prezesa URE w piśmie z 2 listopada 2020 r., (k. 25 – 25V akt adm.) powodowie poinformowali, iż elektrownia wodna w ostatnich latach z powodu suszy i notorycznych awarii turbin przynosiła dochody, które nie wystarczały na pokrycie kosztów spłat kredytów zaciągniętych na jej budowę. Podkreślili, że co do zasady wypełniają wynikające z ustawy obowiązki dotyczące umarzenia tzw. certyfikatów. W 2015 r. na brak realizacji obowiązków miała wpływ zmiana terminów rozliczeń, a w szczególności niepełne okresy rozliczeniowe wprowadzone przez zmiany prawa. Stwierdzili, że wywiązali się z obowiązku uiszczając należną opłatę zastępczą w dniu 30 czerwca 2016 r. Wnosili o zastosowanie art. 189f k.p.a. oraz odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej.

W dniu 10 grudnia 2020 r. przedsiębiorca za pośrednictwem poczty email przesłał informację o osiągniętych przychodach ze sprzedaży energii w roku 2019.

Sąd zważył co następuje.

W myśl art. 9a ust. 1 Pe (w brzmieniu obowiązującym do 3 kwietnia 2015 r.) za okres od 1 stycznia 2015 r. do 3 kwietnia 2015 r. na odbiorcach przemysłowych, przedsiębiorstwach energetycznych, odbiorcach końcowych oraz towarowych domach maklerskich lub domach maklerskich, o których mowa w art. 9a ust. 1a tej ustawy, ciążył obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9e ust. 1 lub w art. 90 ust. 1, wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej, lub obowiązek uiszczenia opłaty zastępczej obliczonej w sposób określony w art. 9a ust. 2 Pe (w brzmieniu obowiązującym do 3 kwietnia 2015 r.), w terminie do dnia 31 marca 2016 r.

Stosownie do § 3 pkt 4 - obowiązującego do dnia 1 lipca 2018 r. – Rozporządzenia MG, obowiązek uzyskania i przedstawienia Prezesowi URE do umorzenia świadectw pochodzenia albo uiszczenia opłaty zastępczej za okres od 1 stycznia 2015 r. do 3 kwietnia 2015 r. uznaje się za spełniony, jeżeli udział ilościowy sumy energii elektrycznej

wynikającej ze świadectw pochodzenia, które przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 9a ust. 1a pkt 2 Pe, przedstawiło do umorzenia, lub z uiszczonej przez przedsiębiorstwo energetyczne opłaty zastępczej, w wykonanej całkowitej sprzedaży energii elektrycznej przez to przedsiębiorstwo, odbiorcom końcowym, wynosił nie mniej niż 14%.

Zgodnie z art. 188 § 1 ustawy oze na przemysłowych przedsiębiorstwach energetycznych, odbiorcach końcowych oraz towarowych domach maklerskich lub domach maklerskich, o których mowa w art. 188 ust. 2 tej ustawy, w zakresie określonym w art. 188 ust. 17 ustawy oze, ciążył obowiązek uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectw pochodzenia lub świadectw pochodzenia biogazu rolniczego wydanych odpowiednio dla energii elektrycznej lub biogazu rolniczego, wytworzonych w instalacjach odnawialnego źródła energii znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej, lub obowiązek uiszczenia opłaty zastępczej obliczonej w sposób określony w art., 188 ust. 16 ustawy oze, w terminie do dnia 30 czerwca 2016 r.

Stosownie do art. 188 ust. 17 ustawy oze obowiązek za okres od 4 kwietnia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. uznaje się za spełniony przez podmioty zobowiązane, o których mowa w art. 188 ust. 2 tej ustawy, jeżeli udział ilościowy sumy energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia lub ekwiwalentnej ilości energii wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia biogazu rolniczego, lub uiszczonej opłaty zastępczej, w: 1. sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym niebędącym odbiorcami przemysłowymi, o których mowa w art. 188 ust. 2 pkt 1 ustawy oze albo 2. całkowitej ilości energii elektrycznej wynikającej z zakupu energii elektrycznej na własny użytek, na podstawie transakcji zawieranych we własnym imieniu na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany albo 3. całkowitej ilości energii elektrycznej wynikającej z zakupu energii elektrycznej na podstawie transakcji zawieranych na zlecenie odbiorców końcowych na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, albo 4. ilości energii elektrycznej zakupionej na własny użytek (dotyczy odbiorców przemysłowych, o których mowa w art. 188 ust. 7 ustawy oze) - wynosi 14%. Również art. 190 ustawy oze (w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2016 r.) zawiera analogiczną regulację.

Zgodnie z art. 186 ust. 2 ustawy oze, do wykonania i rozliczenia obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 1 i 8 Pe, za okres przed dniem wejścia w życie art. 179 pkt 5 ustawy oze (tj. przed dniem 4 kwietnia 2015 r.) oraz w zakresie kar pieniężnych za nieprzestrzeganie tego obowiązku w tym okresie stosuje się przepisy dotychczasowe, w tym powołane wyżej: art. 9a ust. 1, art., 9e ust. 14 oraz art. 57 ust. 1 pkt 1a, ust. 2 pkt 1, ust. 2a pkt 1, ust. 3 i ust. 6 Pe.

Natomiast zgodnie z art. 186 ust. 7 ustawy oze do wykonania i rozliczenia obowiązku, o którym mowa w art. 188 tej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. W zakresie kar pieniężnych za niewykonanie tych obowiązków stosuje się odpowiednio przepisy określone w rozdziale 9 ustawy oze (art. 168 i nast. tej ustawy).

Przedsiębiorca posiadał w 2015 r. wydaną przez Prezesa URE koncesję nr (...) na wytwarzanie energii elektrycznej na okres od dnia 2 września 2011 r. do dnia 31 grudnia 2030 r. Wskutek zmian regulacji prawnych dotyczących zakresu obowiązku wpisu do rejestru wytwórców z odnawialnych źródeł energii w małych instalacjach, w dniu 13 maja 2015 r. przedsiębiorca został wpisany do prowadzonego przez Prezesa URE rejestru wytwórców energii w małej instalacji pod numerem (...) z zakresem działalności: wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

Przedsiębiorca dokonał w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 3 kwietnia 2015 r. sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych w ilości 176,904 MWh, W związku z powyższym był obowiązany do realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 1 Pe (w brzmieniu obowiązującym do 3 kwietnia 2015 r.) w zakresie, o którym mowa w § 3 pkt 4 rozporządzenia, za okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 3 kwietnia 2015 r. na ilość 24,766 MWh Z informacji będących w posiadaniu Prezesa URE wynika, że przedsiębiorca za okres od 1 stycznia 2015 r. do 3 kwietnia 2015 r. nie przedstawił Prezesowi URE do umorzenia świadectw pochodzenia. W dniu 30 czerwca 2016 r. powodowie uiszcili prawidłowo obliczoną opłatę zastępczą na konto Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 7430,71 zł co odpowiada 42,766 MWh energii elektrycznej. Jednakże wpłata ta miała miejsce po ustawowym terminie na realizację obowiązku za okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 3 kwietnia 2015 r., albowiem

termin ten minął 31 marca 2016 r. Właśnie za nieuiszczenie w terminie opłaty zastępczej powodowie zasadnie zostali ukarani karą pieniężną określoną w pkt 2 zaskarżonej decyzji. W związku z tym nie zasługuje na uwzględnienie prezentowane w odwołaniu stanowisko, że w sprawie brak jest podstaw do wymierzenia ww. kary. Przepis art. 56 ust. 1 pkt 1a Pe w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 kwietnia 2015 r. wyraźnie nakazuje Prezesowi URE nałożenie na przedsiębiorcę energetycznego kary pieniężnej za niewywiązanie się z obowiązku określonego w art. 9a ust. 1 Pe. Przekroczenie ustawowego materialnoprawnego terminu na spełnienie tego obowiązku, bez względu na przyczynę, wyczerpuje znamiona czynu określonego w art. 56 ust. 1 pkt 1a Pe.

W złożonym odwołaniu powodowie zarzucili, że w sprawie występowały podstawy do odstąpienia przez Prezesa Urzędu od wymierzenia sankcji pieniężnej. Jednak w ocenie Sądu pozwany prawidłowo nie skorzystał przysługującego mu z mocy art. 56 ust. 1 pkt 6a Pe uprawnienia do nienałożenia kary pieniężnej mimo stwierdzenia popełnienia przez powodów deliktu administracyjnego. Według tego przepisu Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary pieniężnej, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Instytucja odstąpienia od wymierzenia kary należy kategorii spraw objętych uznaniem administracyjnym (por. wyroki Sądu OKiK z : 16 maja 2016 r. sygn.. akt XVII AmE 75/15; 19 grudnia 2018 r. sygn.. akt XVII AmE 278/18; 4 marca 2019 r. sygn.. akt XVII AmE 69/17; 8 kwietnia 2019 r. sygn.. akt XVII AmE 102/17) oraz stanowisko literatury prawa (M. Sachajko, uwagi nr 129 i 145 do art. 56, w Z. Muras, M. Swora (red.), Prawo energetyczne. Tom II. Komentarz do art. 12-72, Warszawa 2016, LEX). Przyjmuje się, że kontrola sądowa powinna sięgać głębiej w przypadku decyzji związanych, a płycej w przypadku decyzji uznaniowych. W innym razie instytucja uznania administracyjnego stałaby się konstrukcją iluzoryczną. W literaturze dostrzega się ten problem wskazując, że nadmierna, ekspansywna kontrola sądowa może niweczyć sensowność przepisów upoważniających organy stosowania uznania administracyjnego (M. Jaśkowska w: „Pojęcie uznania administracyjnego”, w R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel (red.), System Prawa Administracyjnego. Publiczne prawo gospodarcze, tom. 8B, Warszawa, s. 309). W wyroku z dnia 27 listopada 2019 r. sygn.. akt I NSK 95/18, LEX nr 2817533) Sąd Najwyższy wyraził zasługujący na aprobatę pogląd, w świetle którego „Prezes URE kształtuje politykę kar wobec przedsiębiorców popełniających delikty administracyjne wymienione w ustawie – Prawo energetyczne. W pewnych przypadkach sąd może co prawda zastosować art. 56 ust. 6a Pe, jednakże wpięty powód powinien wykazać, że pozwany przekroczył zasady uznania administracyjnego oraz że stopień znikomości czynu był znikomy, a przedsiębiorca zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek” (tak również Sąd OKiK w wyroku z 5 listopada 2018 r. sygn.. akt XVII AmE 1/17 oraz z dnia 11 lutego 2019 r. sygn.. akt XVII AmE 62/17). W rozpoznawanej sprawie Prezes URE nie znalazł podstaw do odstąpienia od nałożenia na powoda kary pieniężnej, uzasadniając w decyzji swoje stanowisko, w szczególności w zakresie przyczyn nieuznania, że w sprawie wystąpił znikomy stopień szkodliwości czynu. Sąd podzielił to stanowisko. Prezes URE dysponuje pewnym luzem decyzyjnym przy interpretacji przesłanki znikomości szkodliwości społecznej czynu, a w razie ziszczenia się wspomnianej przesłanki – uznaniem administracyjnym przy wyborze wariantu rozstrzygnięcia: odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej bądź nieodstąpienia od jej wymierzenia. Interwencja sądu powinna następować dopiero wtedy, gdy nosi ona znamiona dowolności tj. opiera się na arbitralnych przesłankach, odwołuje się do nieudowodnionych informacji czy też zawiera zbyt ogólnikowe uzasadnienie. Należy zgodzić się z pozwanym Prezesem Urzędu, że stopień szkodliwości czynu przedsiębiorcy nie był znikomy (pomijalny) tylko wyższy, ponieważ nie zrealizował on w 100 % obowiązku, o którym mowa w art. 9a ust. 1 Pe w zakresie wynikającym z § 3 pkt 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzenia danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz. U. z 2012 r. poz. 1229 – z późn. zm.). Z uwagi na wygaśnięcie terminu do spełnienia obowiązku z chwilą jego upływu nie było już możliwe zadośćuczynienie temu obowiązkowi. Spóźnioną o trzy miesiące wpłatę opłaty zastępczej należało zakwalifikować jako zaprzestanie dalszego naruszania prawa.

Nie mogły odnieść skutku argumenty odwołania wskazujące, że w innej sprawie o sygn. akt. XVII AmE 169/16 Sąd znalazł podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej. Powód nie podał nawet na czym, jego zdaniem, polega podobieństwo spraw, w szczególności czy w obu wydane były decyzje na podstawie przepisu art. 56 ust. 1

pkt 1a Pe, oraz co świadczy o zbieżności ich stanów faktycznych. Wykazanie silnego podobieństwa sprawy obecnie rozpoznawanej ze sprawą porównywaną obciążało odwołującego się, a nie Sąd. W związku z tym Sąd uznał za gołosłowne i co za tym idzie bezprzedmiotowe dla rozstrzygnięcia twierdzenie odwołania o podobieństwie odmiennie załatwionych przez pozwanego spraw. Z tej samej przyczyny nie został uwzględniony zarzut o nierównym traktowaniu powodowego przedsiębiorcy w porównaniu w porównaniu do innych przedsiębiorców. Dodatkowo trzeba wskazać, że na podstawie szczątkowych informacji z odwołania o stanie faktycznym w sprawach administracyjnych da się dotyczących spółek (...): (...) i (...) Wytwarzanie nie da się ocenić zasadności zarzutu powoda.

W tym stanie rzeczy Sąd nie znalazł w sprawie podstaw do odstąpienia od wymierzenia adresatom decyzji kary pieniężnej.

W świetle treści art. 56 ust 2a Pe w brzmieniu obowiązującym do dnia 3 kwietnia 2015 r. kara pieniężna nie może być niższa niż kwota obliczona według wzoru zawartego w treści tego przepisu, zgodnie z którym kwotę nieuiszczonej opłaty zastępczej należy pomnożyć przez współczynnik 1,3. Z kolei zgodnie z art. 56 ust. 3 Pe wysokość tej kary nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością gospodarczą wykonywaną na podstawie koncesji albo wpisu do rejestru działalności regulowanej, wysokość kary nie może być wyższa niż 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy wynikającego z działalności koncesjonowanej, albo działalności wykonywanej na podstawie wpisu do rejestru działalności regulowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (w stosunku do roku wydania decyzji).

Bezsporne jest, że kara wymierzona powodowi w najniższej możliwej (minimalnej) wysokości nie przekroczyła jednocześnie poziomu kary maksymalnej. Wbrew stanowisku odwołania nie mogła być ona zmniejszona przez Sąd. Zmiarkowanie kary do wartości niższej od wyliczonej w konkretnym przypadku kary minimalnej, byłoby naruszeniem przez Sąd bezwzględnie obowiązującego przepisu art. 56 ust. 2a Pe

Podkreślenia wymaga, że w zakresie nie umorzonym w pkt 3 decyzji sprawa podlegała rozstrzygnięciu w oparciu o przywołane wyżej przepisy materialne Prawa energetycznego obowiązujące do dnia 3 kwietnia 2025 r. , a nie w oparciu o przepisy prawa materialnego zawarte w obowiązującej od dnia 4 kwietnia 2015 r. ustawy o odnawialnych źródłach energii.

Powód zaskarżył decyzję pozwanego w całości a więc również w zakresie pkt 3, w którym umorzono postępowanie administracyjne w części dotyczącej wymierzenia kary pieniężnej w zakresie nie przestrzegania w okresie od dnia 4 kwietnia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej lub uiszczenia opłaty zastępczej. Jednak w ocenie sądu nie posiadał gravamenu – interesu prawnego - do skarżenia decyzji w wyżej wymienionej części. Umorzenie postępowania administracyjnego w części dotyczącej jednego z czynów niedozwolonych zarzuconych odwołującemu się w postanowieniu Prezesa URE o wszczęciu postępowania nie mogło nastąpić z pokrzywdzeniem przedsiębiorcy. Z tego względu działając na podstawie art. 479(47) § 1 k.p.c. Sąd odrzucił jako niedopuszczalne odwołanie w części dotyczącej wymierzenia kary pieniężnej, odnośnie do której w pkt 3 decyzji umorzono zostało postępowanie administracyjne.

Natomiast w pozostałej części odwołanie podlegało oddaleniu jako bezzasadne – art. 479(53) § 1 k.p.c.

O kosztach procesu, który przegrali powodowie Sąd orzekł stosownie do wyniku sporu na podstawie art. 98 § 1 im 3 k.p.c. oraz art. 99 k.pc. obciążając ich solidarnie jako współników spółki cywilnej obowiązkiem zwrotu pozwanemu wynagrodzenia dla reprezentującego go w sprawie zawodowego pełnomocnika procesowego.

SSO Andrzej Turliński